

Bild: [creative commons Flickr Heather](#)

DiveIN - Diversity as Normality

I en uppmärksammas rapport av Skolinspektionen¹ presenteras en rad punkter där skolans insatser i arbetet med elever som nyligen kommit till Sverige anses vara bristande. Särskilt oroande är att skolornas arbete med mångfald och inkludering enligt rapporten snarare utgör starten på och t.o.m. befäster särskiljande och segregering. Trots detta har myntandet av begreppet 'nyanländ' säkerställt att en rad åtgärder vidtagits. Exempelvis har skolor både planerat och genomfört Anpassningar. Det är också positivt att den senaste PISA-undersökningen antyder att medvetet undervisningsarbete kan vända en nedåtgående kunskaps-trend. Däremot behövs krafttag mot det ökade kunskaps-gapet mellan grupper.

Begreppet mångfald associeras i den allmänna diskursen till migration, invandring och ett radikalt förändrat samhälle. Mångfald skapar med andra ord en bild av det avvikande i förhållande till en traditionell enhetlig svensk norm. Arbetet med mångfald borde snarare innebära att alla olikheter lyfts och får erkännande oavsett etnisk, religiös, kulturell eller social bakgrund. Istället för att vara en situation som ramar in som avvikande och i behov av 'särskilda Anpassningar' blir då mångfald normen i klassrummet och bland ungdomarna. Detta, anser vi, är en drastisk men nödvändig förskjutning i hur diskursen om skolan och dess arbete med 'andra' grupper i samhället förstås och presenteras idag, såväl i media och policydokument som i skolans vardag.

Det övergripande syftet med projektet Diversity as Normality (DiveIN) är att skapa kunskap som kan bidra till en fördjupad förståelse av hur begreppet 'mångfald' skapas och förhandlas i relation till andra begrepp som exempelvis migrationsbakgrund och social klass i gymnasieskolan i Sverige. Mer konkret syftar projektet till att undersöka skolpraktiker där interaktionen mellan lärare, elever, samskapande och konsumtion av olika typer av kommunikativa artefakter står i fokus. Vi vill komma nära interaktion och kommunikation som grundas i skrivna och muntliga texter, båda analoga och digitala. Teoretiskt ser vi kommunikativa praktiker som språkande, där olika nationella språk kan förstås som olika delar av individens repertoar snarare än som kompetens i ett första, andra eller tredje språk. Denna utgångspunkt ger utrymme till breddad och fördjupad kunskap om språkanvändning och språkutveckling. Resultaten kommer att användas i utveckling av undervisningspraktiker.

---

¹ Skolinspektionen (2009:3) Utbildning för nyanlända elever
<http://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=127555>

Vi har valt att begränsa vår undersökning till två grupper elever som deltar i studieförberedande och yrkesförberedande program på två gymnasieskolor i Sverige. Dessa elever tillhör två gemenskaper som utgör ett exempel på grupper som klassificeras som mycket olika varandra: den ena kan förstås i termer av en grupp där elever har som mål att studera vidare inom högre utbildning och inte har några tydliga planer på att påbörja ett yrkesliv direkt efter gymnasiet, medan den andra gruppen omfattar elever som är mindre benägna att studera och som prioriterar att komma ut i yrkeslivet så snabbt som möjligt. I syfte att ge en nyanserad bild av hur mångfald skapas och förhandlas i vardagliga praktiker, med särskilt fokus på språkande, består projektet av följande delprojekt:

Delprojekt 1: Fallstudier där vi följer en till två grupper ungdomar under deras skoldag i olika sammanhang dvs. både i undervisning och på raster. Videoinspelningar av interaktion vid en rad olika tillfällen kommer att utgöra ett viktigt underlag för analys i delprojektet.

Delprojekt 2:

Analys av kommunikativa artefakter (skrivna och muntliga texter, video, bloggar, vloggar, sociala medier som ligger inom ramen för skolans arbete). Inom ramen för delprojektet kommer även objekt som inte är direkt kopplade till skolarbete att ingå som analysmaterial. Det kan exempelvis röra sig om texter som eleverna producerat under sin fritid men som kan vara relevanta i relation till DiveIN:s övergripande syfte.

Projektet ingår i forskningsgruppen CCD@ju (www.ju.se/ccd) och är delfinansierat av Högskolan i Jönköping.

Medverkande i DiveIN-projektet:

Ylva Lindberg, docent, Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping University (Projektansvarig)

Karl Hedman, biträdande lektor, Avdelningen för beteendevetenskap och socialt arbete, hälsöhögskolan, Jönköping University

Giulia Messina Dahlberg, lektor, Institution för hälsa och lärande, Högskolan i Skövde

Elisabet Sandblom, lektor, Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping University

Sylvi Vigmo, lektor, Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande, Göteborgs universitet

